
Meddelande från Luftfartsavdelningen 601 73 Norrköping
Telefon 0771-503 503

Meddelande från Transportstyrelsens luftfartsavdelning (MFL) utkommer när det finns ett behov av att lämna information till flera verksamhetsutövare eller grupper av verksamhetsutövare på luftfartsområdet. MFL innehåller endast information och utgör inte beslut med bindande verkan. När det gäller regler hänvisas till Transportstyrelsens författningssamling (TSFS) som finns på <http://www.transportstyrelsen.se/sv/Regler/>.

Taktiskt system för att undvika kollisioner (TCAS II) – ny version 7.1

Källa: Eurocontrol, Skybrary

EU-kommissionen har genom kommissionens förordning (EU) nr 1332/2011 av den 16 december 2011 om gemensamma krav för användning av luftrummet och operativa förfaranden för avvärjande av kollisioner i luften beslutat att befintliga TCAS II installationer med version 7.0 senast den 1 december 2015 ska vara uppgraderade till version 7.1. Alla luftfartyg¹ med ett individuellt luftvärdighetsbevis som utfärdats från och med den 1 mars 2012 ska vara utrustade med version 7.1 för att få trafikera europeiskt luftrum. Den nya versionen av TCAS II innebär vissa förändringar framförallt för flygbesättningarna, men det kan även vara värdefullt för flygtrafiktjänsten att känna till förändringarna.

TCAS är det enda kommersiella verktyget som finns för att implementera ICAO:s standarder för ACAS II. Trots att termerna i stort sett är utbytbara syftar man på ACAS när man talar om konceptet, och TCAS när man talar om utrustning, händelser eller konfliktsituationer. Om ACAS ska främja säkerheten är det viktigt att definitioner, systemets funktion och operativa procedurer är klara och tydliga. Standarderna för ACAS II har tillämpats under flera år, men fortfarande inträffar situationer som lett till allvarliga tillbud och, i vissa fall, även haverier. Syftet med det här meddelandet är att ge flygledare och piloter viktig säkerhetsinformation, både operativ och teknisk, när det gäller det taktiska systemet för att undvika kollisioner (TCAS). Flera händelser de senaste åren har visat på vikten av att både piloter och flygledare är väl införstådda med systemet och dess funktion. Se även MFL HAT 1-2011 (2011-08-26) http://www.transportstyrelsen.se/Global/Luftfart/MFL/HAT_1-2011.pdf

TCAS II version 7.0 har varit i drift sedan år 2000 och under åren har systemet/utrustningen övervakats och analyserats. Analyser och rapporterade händelser visar att i så många fall som 23 varje år har flygbesättningen reagerat felaktigt på TCAS instruktioner/Resolution Advisory (RA), så kallade ”adjust vertical speed” RA:s. Denna typ av RA är den vanligaste och står för två tredjedelar av det totala antalet. Varje gång denna RA används finns risken för ett felaktigt agerande från besättningens sida. Version 7.1 introducerar på detta område en annan RA i form av ”level off, level off”. Syftet med den nya instruktionen är att minska risken för felaktigt

¹ Turbinmotor drivna flygplan vars maximala startmassa överstiger 5 700 kg eller vars godkända kabinkonfiguration är inrättad för fler än 19 passagerare, ref. Luftfartsstyrelsens föreskrifter (LFS 2007:26) om flygburet kollisionssystem och transponder

agerande från flygbesättningens sida (besättningen som får instruktionen) och även att minska antalet höjdavvikelser (hos andra berörda luftfartyg).

Version 7.1 innefattar även en ändrad/förbättrad logik i jämförelse med den tidigare version 7.0, vilket innebär att systemet kan ge en ändrad RA om besättningen inte följer tidigare utfärdad RA.

Version 7.1 är fullt kompatibel med version 7.0, vilket innebär att de båda versionerna kan kommunicera med varandra.

Under nedanstående länk ges en mer utförlig beskrivning på engelska av TCAS II version 7.1 och de relaterade förändringarna som den medför, inklusive illustrerade exempel på olika situationer med den tidigare versionen och den nya.

<http://www.skybrary.aero/bookshelf/books/1749.pdf>

Se även följande relaterade webbsida och kommissionens förordning EU 1332/2011 som reglerar införandet av TCAS II version 7.1:

http://www.eurocontrol.int/msa/public/standard_page/TCAS71.html

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:336:0020:0022:SV:PDF>